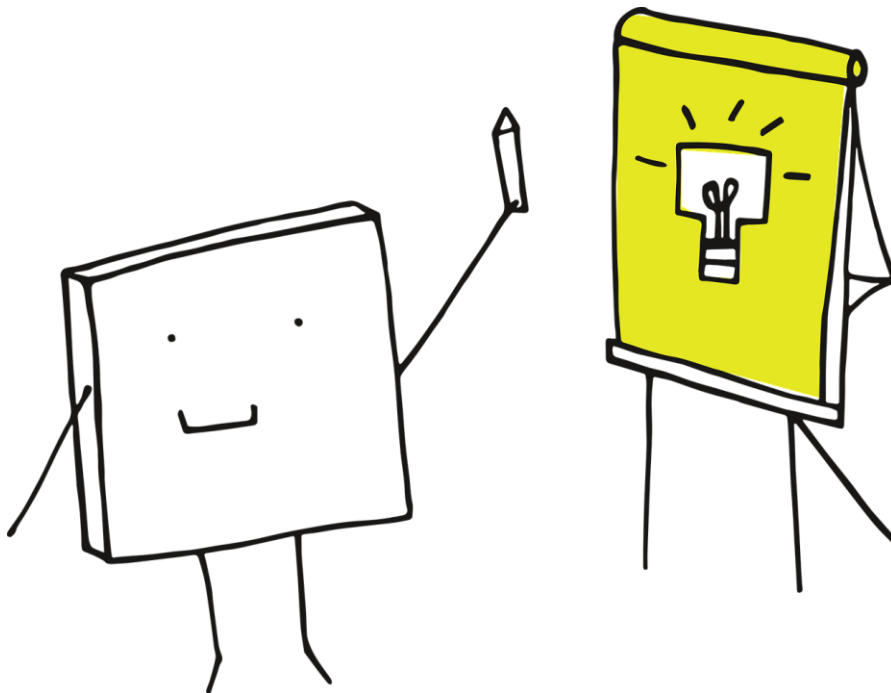

EHNROOSIN KOULU

2026–2027

Valinnaisaineet

9. luokalle

VALINNAISAIINEET

Kädessäsi oleva opas on tarkoitettu sinulle valitessasi valinnaisaineita 9. luokalle.

Yhteensä sinulla on valinnaisaineita kuusi viikkotuntia, sillä 8. luokalla aloittamasi pitkät valinnaisaineesi jatkuvat. Nyt valittavista kursseista toista opiskelet syyslukukaudella ja toista kevätlukukaudella.

NYT VALITSET

- **Yhden taide- ja taitovalinnaisen**, joka arvioidaan osana yhteisen aineen päättöarviointia.
- **Yhden muun valinnaisen**, joka arvioidaan hyväksyty/hylätty ja joka voi korottaa yhteisen aineen päättöarvosanaa, mikäli se on merkitty syventäväksi kurssiksi.
- TIKU-luokan oppilaat valitsevat luonnontiede 3 –kurssin ja sen lisäksi yhden taide- ja taitovalinnaisen.

**TEE SEKÄ VARSINAISET ETTÄ VARAVALINNAT
HARKITEN!
VALINTOJA EI VAIHDETA MYÖHEMMIN.**

KAIKILLE YHTEISET AINEET 9. LUOKALLA

Äidinkieli	3
Englanti	2
Ruotsi	1,5
Matematiikka	4
Biologia ja maantieto	3
Fysiikka ja kemia	2
Terveystieto	1
Uskonto tai elämäntietomustieto	1
Yhteiskuntaoppi	3
Liikunta	3
Oppilaanohjaus	0,5
Valinnaisaineet	6

VALINNAISAINIET 9. LUOKALLE

Taide- ja taitoaineiden lyhyet valinnaiset – valitset näistä yhden (ja sille kaksi varavalintaa)

Kotitalous: Ravitsemussuositukset käytäntöön

Kuvataide: Vielä ehtii taiteilla

Käsityö: Monipuoliset taitajat

Liikunta: Virkisty liikunnasta

Musiikki: Bändisoitto II

Muut lyhyet valinnaiset – valitset näistä yhden (ja sille kaksi varavalintaa)

Hygieneniappassikurssi

Jotain kivaa ihmisestä

Kemia: Kokeellista kemiaa

Kuvataide: Kaunokirjoitus ja kalligrafia

Käsityö: Korut ja asusteet

Käsityö: Sähköä ilmassa, virtaa johtimissa

Liikunta: Kuntoilukurssi

Liikunta: Liikunnan projektikurssi

Matematiikka: Matikalla maailmalle

Terveystieto: Hyvinvoiva minä

Yhteiskuntaoppi: Talouden ja sijoittamisen perusteet

TIKU-OPINNOT: Luonnontiede 3 – Matematiikka (vain TIKU-painotuksen oppilaille)

TAIDE- JA TAITOAINEIDEN VALINNAISET

- Näistä valitset yhden ja sille kaksi varavalintaa.

KOTITALOUS: RAVITSEMUSSUOSITUKSET KÄYTÄNTÖÖN

SISÄLTÖ

Kurssilla suunnitellaan ja valmistetaan terveellistä ruokaa. Tutustumme ravitsemussuosituksiin ja tasapainoiseen ruokavalioon. Perehdymme ateriarhythmiin ja terveellisten elämäntapojen merkitykseen nuoren kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Työskentelyn painopiste on teoreettisen tiedon omaksumisessa ja soveltamisessa käytännön toimintaan. Työtapoina yksin ja yhdessä toimiminen sekä teoreettinen opiskelu. Opitun pohjalta suunnitellaan ja toteutetaan ateriakokonaisuuksia.

TAVOITTEET

Tavoitteena on lisätä tietoisuutta terveellisistä elämäntavoista ja oppia valmistamaan ravitsemussuositusten mukaista ruokaa aktiivisille ja tiedostaville nuorille.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioidaan osana kotitalouden päättöarviointia.

Ei erillistä arvosanaa.

KUVATAIDE: VIELÄ EHTII TAITEILLA

SISÄLTÖ

Kurssilla käydään läpi visuaalisten taiteiden eri osa-alueita laidasta laitaan. Kurssilla on eri tehtävät kuin kahdeksannen luokan lyhytkurssilla tai kuvataiteen pitkällä valinnaiskurssilla. Se sopii siis sekä kahdeksannelle luokalle kuvataiteita opiskelleille, että sellaisille, jotka eivät ole seiskaluokan jälkeen osallistuneet kuvataideopetukseen.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Kurssilla piirretään, maalataan akvarelleilla, akryyli- tai öljymaaleilla, tehdään grafiikkaa, harjoitetaan kolmiulotteista ilmaisua esim. savesta tai kipsistä ja kuvan käsittelyä tietokoneen avulla.

TAVOITTEET

Kurssin tarkoituksena on edelleen kehittää oppilaan luovaa visuaalista ilmaisua.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioidaan osana kuvataiteen päättöarviointia. Ei erillistä arvosanaa.

KÄSITYÖ: MONIPUOLISET TAITAJAT

SISÄLTÖ

Kurssilla ideoidaan, suunnitellaan ja valmistetaan esteettisiä ja käyttökelpoisia tuotteita itselle tai lahjaksi. Oppilaat päättävät valmistettavat työt yhdessä opettajan kanssa. Voimme kokeilla oppilaita kiinnostavia materiaaleja ja tekniikoita kuitenkin niin, että opimme jotakin uutta. Työ voi olla esim. koru, jokin sisustustuote, rasia, istuin jne.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Kurssilla työt toteutetaan käyttäen molempien käsityöluokkien koneita ja materiaaleja, pääasiallinen työskentelytila riippuu tehtävästä työstä.

TAVOITTEET

Kurssin tavoitteena on oppia uutta käsityötuotteen valmistamisesta.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioidaan osana käsityön päättöarviointia. Ei erillistä arvosanaa.

LIIKUNTA: VIRKISTY LIKUNNASTA

SISÄLTÖ JA TYÖTAVAT

Liikutaan yhdessä jo opittuja liikuntataitoja soveltaen. Tavoitteisiin pyritään monipuolisin työtavoin, itsenäisen ja ryhmätyöskentelyn avulla. Tuntien aiheina voivat olla esimerkiksi mailapelit, musiikkiliikunta, kuntosaliharjoittelu, kehonhuolto tai joukkuepelit. Opettaja ja oppilaat suunnittelevat yhdessä kurssin ohjelman.

TAVOITTEET

Lisätä liikuntaa nuoren kouluarkeen. Edistää kunnon kohottamista ja virkistymistä sekä oppia ymmärtämään, mikä merkitys elinikäisellä liikunnan harrastamisella on hyvinvoinnille ja jaksamiselle.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioidaan osana liikunnan päättöarviointia. Ei erillistä arvosanaa.

MUSIIKKI: BÄNDISOITTO II

KURSSIN KUVAUS JA SISÄLTÖ

Kurssilla kehitetään taitoja bändisoittimissa bassossa, kitarassa, ukulelessa, rummuissa, kosketinsoittimissa sekä laulamissa. Ryhmän taitojen ja toiveiden mukaan pyritään saamaan aikaan toimivaa yhteissoittoa. Harjoiteltavat kappaleet valitaan yhdessä, oppilaiden toiveet ja taidot huomioon ottaen. Kurssilla harjoitellaan myös esiintymistä. Kurssilla myös kuunnellaan musiikkia ja tehdään pieniä musiikkiin liittyviä projekteja liittyen esimerkiksi pop-artisteihin, musiikkiteknoologiaan tai äänittämiseen.

TAVOITTEET

Oppia toimimaan osana musisoivaa ryhmää, vuorovaikuttaen ja toisia kannustaen. Oppia soittamaan mukana yhteissoitossa. Löytää ja kehittää omia mielenkiinnon kohteita musiikissa.

TYÖTAVAT

Soittaminen, laulaminen ja muu musiikkiin liittyvä toiminta

Kuuntelu ja keskustelu

Musiikkiteknologian käyttö

ARVIOINTI

Ei erillistä numeroa, arvioidaan osana 9. luokan päättöarviointia.

MUUT VALINNAISET

- Näistä valitset yhden ja sille kaksi varavalintaa.

HYGIENIAPASSIKURSSI

SISÄLTÖ

Kurssilla tutustutaan keittiöhygieniaan ja turvalliseen keittiötyöskentelyyn, perusleivonnaisiin ja yritteliäiseen toimintatapaan. Kurssilla suoritetaan hygieniaosaamistesti.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Työskentelyn painopiste on teoreettisen tiedon omaksumisessa ja sen soveltamisessa käytännön toimintaan. Työtapoina yksin ja yhdessä toimiminen sekä luennot. Kurssilla käytetään Ruokaviraston hygieniaosaamismateriaalia, harjoitellaan leivonnän tekniikoita ja pyritään valmistamaan esteettisiä ja myyntikelpoisia tuotteita.

TAVOITTEET

Tavoitteena on innostaa pitkäjänteiseen harjoitteluun, hygieenisten työskentelytapojen haltuunottoon ja yrittämiseen liittyvien perusasioiden oivaltamiseen. Tavoitteena on lisäksi, että mahdollisimman moni kurssilla opiskeleva oppilas suorittaa hygieniapassin hyväksytysti.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Hyväksytty / hylätty.

JOTAIN KIVAA IHMISESTÄ

SISÄLTÖ

Tämä kurssi tarjoaa lisää tietoa ja syventää ymmärrystä ihmisen kehosta, mielestä ja terveyden tukipilareista. Kurssilla saat osin valita itse mistä ja mitä haluat tehdä, ja miten haluat oppia lisää. Halutessasi voit oppia lisää vaikkapa matkailusta ja kulttuureistakin. Tarjolla on myös valmiita ideoita ja toteutettavia tutkimuksia, ja pääsemme tekemään kivoja juttuja, mitä biologian ja terveystiedon peruskursseilla ei ehditä. Saat syventyä itseäsi kiinnostaviin aiheisiin ja

voit esim. kerätä tietoa ihmisen mielestä, terveydestä, sairauksista tai vaikka koulumme nuorten terveystottumuksista (ruokailu, mielen hyvinvointi, päihteidenkäyttö, nukkuminen, seksuaalisuus).

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Vaihtelevasti ja toiveita kuunnellen: Tutkiva oppiminen esim. laborointeja tekemällä, toiminnallisuus, esitelmien teko omista kiinnostuksenkohteista, videoista oppiminen, oman tutkimuksen toteuttaminen ja tulosten raportointi, keskustelu sekä mahdollinen vierailu/vierailija. Materiaaleja tarjoaa netti ja opettaja, ei kirjaa.

TAVOITTEET

Herättää oma uteliaisuus ja lisätä osaamista ihmisestä. Kurssi syventää etenkin terveyden ja biologian osaamista ja tukee itsensä (keho+mieli) ymmärtämistä sekä joitakin ammatillisia ja lukion opintoja. Kurssi sopii kaikille - etenkin uteliaille.

ARVIOINTI

Kurssitöiden suorittaminen, läsnäolo. Hyväksytyt/hylätyt

KALLIGRAFIA JA KAUNOKIRJOITUS

SISÄLTÖ

Kurssilla opetellaan kirjoittamaan ja lukemaan erilaisia käsin kirjoitettuja tekstejä, tutustutaan useisiin perinteisiin fontteihin ja harjoitellaan kaunista käsialaa. Harjoitellaan tyylikäs nimikirjoitus.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Työskennellään käsin, kirjoitetaan paperille ja kartongille erilaisilla kynillä ja piirtimillä, myös kalligrafiaterillä ja musteella, tekstataan kauniita kortteja ja harjoitellaan perinteisen kaunokirjoituksen lukemista ja kirjoittamista.

TAVOITTEET

Kurssilla olisi tarkoitus oppia lukemaan kaunokirjoitettua tekstiä ja opetella itsekin kirjoittamaan siistiä ja luettavaa tekstiä sekä erilaisilla tekstaustfon-

teilla että perinteisellä “kaunolla”.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioinnissa otetaan huomioon aktiivinen osallistuminen oppitunneille, tehtävien tekeminen, taidot ja tiedot. Arviointi hyväksytty/hylätty.

KEMIA: KOKEELLISTA KEMIAA

SISÄLTÖ

Kurssin tavoitteena on lisätä kiinnostusta kemiaan, tutustuttaa oppilaat uudenlaisiin työmenetelmiin sekä lisätä valmiuksia jatko-opintoihin. Kurssin aikana tehdään monipuolisesti hauskoja ja haastavia laboratoriotöitä. Laboratoriotöissä esimerkiksi eristetään DNA:ta, valmistetaan itse kosmetiikkaa sekä tutustutaan molekyyliogastronomiaan.

Tämän lisäksi toteutetaan vierailuja lähiympäristön kemian alan yrityksiin ja oppilaitoksiin. Kurssilla voidaan laskea ainemäärä- ja konsentraatiotehtäviä, jotka kuuluvat lukion kemian kurssiin. Työskentely perustuu mahdollisimman paljon itse tehtyihin kokeisiin ja oppilaiden omiin mielenkiinnonkohteisiin.

Kurssi arvostellaan suoritusmerkinnällä, jonka saa osallistumalla tunneille ja suorittamalla annetut tehtävät. Hyvä osallistuminen ja tehtävien suorittaminen voivat korottaa päättöarvosanaa.

TYÖTAVAT

Kokeellinen ja kirjallinen työskentely.

TAVOITTEET

Oppilas harjaantuu suorittamaan luonnontieteille tyypillisiä kokeellisia tutkimuksia.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Tuntityöskentely. Hyväksytty/Hylätty. Syventävä kurssi.

KÄSITYÖ: KORUT JA ASUSTEET

SISÄLTÖ

Kurssilla valmistetaan pieniä töitä. Oppilas suunnittelee tarkkuutta ja sorminäppäryyttä vaativat työnsä itse. Kurssilaisten kiinnostukset ja ajankohtaiset tekniikat huomioidaan kurssin toteutuksessa.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Töissä käytetään mm. erilaisia helmiä, paljetteja, nauhoja ja lankoja hyödyntäen myös kierrätysmateriaalia. Asusteita (esim. laukkuja ja huiveja) voi valmistaa neuloen ja ommellen.

TAVOITTEET

Tavoitteena on kehittää oppilaiden sorminäppäryyttä ja suunnittelutaitoa. Tarkoitus on oppia myös hyödyntämään erilaisia materiaaleja sekä uusia tekniikoita.

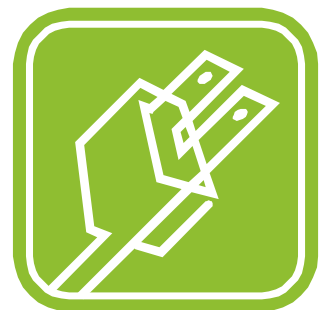
ARVIOINNIN PERUSTEET

Kurssi arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Syventävä kurssi.

KÄSITYÖ: SÄHKÖÄ ILMASSA, VIRTAA JOHTIMISSA

SISÄLTÖ

Tutkitaan sähköä ja komponenttien ominaisuuksia teoreettisesti ja käytännön harjoituksin rakentamalla toimivia laitteita.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Tarkkuus ja pitkäjänteinen työskentelyote kasvattavat oppilaiden luottamusta omiin kykyihinsä tekemisen ja onnistumisten kautta. Materiaaleina mm. elektroniikan rakennussarjoja.

TAVOITTEET

Sähkön ja komponenttien ominaisuuksien tutkiminen teoreettisesti ja käytännön harjoituksin rakentamalla toimivia laitteita.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Hyväksytty – Hylätty. Syventävä kurssi.

LIIKUNTA: LIIKUNNAN PROJEKTIKURSSI

SISÄLTÖ JA TYÖTAVAT

Opiskelijat suunnittelevat itsenäisesti, ryhmissä tai pareissa toteutettavia liikunnallisia projekteja. Projektit voivat olla hyvin erilaisia ja pääset itse vaikuttamaan, millaisen projektin haluat suunnitella. Tavoitteena voi olla koko koulua liikunnallistavan projektin suunnittelu ja toteutus, liikuntapahtuman tai tempauksen toteutus tai omaan hyvinvointiin tähtäävä projekti.

TAVOITTEET

Oppilas tutustuu projektisuunnitteluun ja pääsee halutessaan vaikuttamaan koulun liikunnallistamiseen. Oppilas saa ohjausta ja vinkkejä oman liikunnallisen elämäntavan tukemiseen.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioinnissa otetaan huomioon aktiivinen osallistuminen oppitunneille, taidot ja tiedot. Arviointi hyväksytty/hylätty. Syventävä kurssi.

LIIKUNTA: KUNTOILUKURSSI

SISÄLTÖ JA TYÖTAVAT

Kyseessä on pääosin lihaskunnan kehittämiseen tähtäävä kurssi.

Kurssi koostuu voimaharjoittelun teoriasta sekä tietenkin itse harjoittelusta. Harjoitusmuotoja ovat muun muassa kehonpainoharjoittelu, kuntosali, crossfit, kiertoarjoittelu ja kuntonyrkkeily.

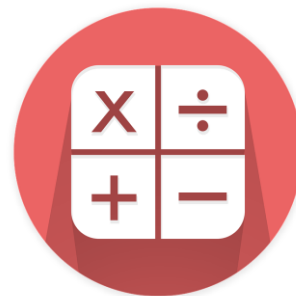

TAVOITTEET

Antaa tiedolliset ja taidolliset valmiudet oman lihaskunnan kehittämiseen ja antaa kipinä omaehtoisen kuntoilun jatkumiselle myös vapaa-aikana ja myöhemmin tulevaisuudessa.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioinnissa otetaan huomioon aktiivinen osallistuminen oppitunneille, taidot ja tiedot. Arviointi hyväksytty/hylätty. Syventävä kurssi.

MATEMATIIKKA: MATIKALLA MAAILMALLE

SISÄLTÖ

Kurssi tarjoaa matematiikasta kiinnostuneelle oppilaalle mahdollisuuden kerrata ja syventää peruskoulussa opittuja matematiikan taitoja. Kurssin sisällöt valitaan erityisesti lukion ja matematiikkaa vaativien ammattiopintojen tarpeita silmällä pitäen ja täten kurssi madaltaa peruskoulun ja hyviä matematiikan taitoja vaativien jatko-opintojen välistä kynnystä. Vastapainona kurssin tietopainotteisille sisällöille kurssilla voidaan tutustua soveltavampaan matematiikkaan esimerkiksi taiteissa, urheilussa ja vapaa-ajan vietossa.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Opettajan jakama materiaali käydään läpi tunneilla. Kurssilla lasketaan itsenäisesti ja välillä yhdessä pohtien.

TAVOITTEET

Tavoitteena on harjaannuttaa oppilaita johdonmukaiseen ja täsmälliseen ajatteluun sekä tuon ajattelun esittämiseen suullisesti ja kirjallisesti.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Tuntityöskentely.

Hyväksytty/Hylätty. Syventävä kurssi.

TERVEYSTIETO: HYVINVOIVA MINÄ

SISÄLTÖ JA TYÖTAVAT

Tässä valinnaisessa keskitytään kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin. Tämä on sinun paikkasi virkistyä, relata ja antaa aikaa itsellesi. Kurssilla tutustutaan tarkemmin monipuoliseen ja kehittävään liikkumiseen sekä terveellisiin elämäntapoihin. Tunneilla perehdytään muun muassa kuntoominaisuuksien kehittämiseen, kehonhallintaan, kehonhuoltoon ja rentoutumiseen. Terveystiedon teorian kautta tutustutaan tarkemmin muun muassa siihen, mitkä asiat lisäävät hyvinvointia nuoren arjessa. Kurssilla ohjataan oppilasta seuraamaan ja pohtimaan omaa fyysistä aktiivisuutta. Oppilaat suunnittelevat kurssin sisällön yhdessä opettajan kanssa.

TAVOITTEET

Tutustua tarkemmin oman elämänsä terveyden eri osa-alueisiin, jotka vaikuttavat omaan hyvinvointiin. Tunnistaa ja löytää omaa hyvinvointia tukevia keinoja. Antaa oppilaalle kipinä aktiiviseen elämäntapaan nyt sekä myöhemmin tulevaisuudessa.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Arvioinnissa otetaan huomioon aktiivinen osallistuminen oppitunneille, taidot ja tiedot. Arviointi hyväksyty/hylätty. Syventävä kurssi.

YHTEISKUNTAOPPI: TALOUDEN JA SIOITTAMISEN PERUSTEET

TAVOITTEET

Tavoitteena on oppia ymmärtämään talouden ja rahan toimintaperiaatteet sekä oppia perusteita ja kehittää omia päivittäisiä taloustaitoja.

SISÄLTÖ

Kurssilla tutustutaan talouden perusasioihin, rahan merkitykseen, sijoittamisen perusteisiin, henkilökohtaiseen taloudenhallintaan, yritystoimintaan ja korkoa korolle –periaatteeseen. Kurssi antaa opiskelijoille käytännön työkaluja ja tietoa, jotta he voivat tehdä viisaita taloudellisia päätöksiä tulevaisuudessa.

MUUTA HUOMIOITAVAA

Työtavoista ja materiaaleista: Kurssilla työskennellään pääosin sähköisten materiaalien kanssa, sekä yksilötehtävien ja ryhmätöiden parissa. Materiaalit ovat pääosin sähköisiä opettajan jakamia; esimerkiksi Teamsissa. Kurssilla on myös tarkoitus tutustua paikallisten yritysten ja pankkien toimintaan niissä vierailemalla. Mahdollinen Kauppalehden Unelmasalkku-projektin hyödyntäminen (kesto n. 2kk).

Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn sekä koottavaan portfolioon. Kurssi arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty.

TIKU-OPINNOT: LUONNONTIEDE 3 – MATEMATIIKKA

SISÄLTÖ

Kurssi tarjoaa TIKU-luokan oppilaalle mahdollisuuden syventää peruskoulussa opittuja matematiikan taitoja. Kurssin sisällöt valitaan erityisesti lukion ja matematiikkaa vaativien ammattiopintojen tarpeita silmällä pitäen ja täten kurssi madaltaa peruskoulun ja hyviä matematiikan taitoja vaativien jatko-opintojen välistä kynnystä.

Kurssilla laajennetaan käsitystä matematiikan merkityksestä yhteiskunnassa ja syvennetään esimerkiksi Pythagoraan lausetta ja trigonometrisia käsitteitä sekä toisen asteen yhtälön ratkaisua. Mahdollisuuksien mukaan voidaan käsitellä myös vektoreita.

Kurssilla sovelletaan tieto- ja viestintäteknologiaa matematiikan opiskelussa sekä ongelmien ratkaisemisessa. Lisäksi tutustutaan geometriaohjelmiin ja laskentasivustoihin.

TYÖTAVAT JA MATERIAALIT

Opettajan jakama materiaali käydään läpi tunneilla. Kurssilla lasketaan itsenäisesti ja välillä yhdessä pohtien.

TAVOITTEET

Tavoitteena on harjaannuttaa oppilaita johdonmukaiseen ja täsmälliseen ajatteluun sekä tuon ajattelun esittämiseen suullisesti ja kirjallisesti.

ARVIOINNIN PERUSTEET

Tuntityöskentely. Hyväksytty/Hylätty.